

Sygn. akt IV CSK 165/14

POSTANOWIENIE

Dnia 17 września 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka

w sprawie z wniosku P. [...] Spółki Akcyjnej z siedzibą w L.
przy uczestnictwie J. A. i P. [X.] Spółki Akcyjnej w R. Oddziału w Z.
o stwierdzenie zasiedzenia,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 17 września 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania J. A.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Z.
z dnia 17 października 2013 r., sygn. akt I Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

UZASADNIENIE

Uczestnik postępowania J. A. uzasadnił wniosek o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego w Z. z dnia 17 października 2013 r., wydanego w sprawie o zasiedzenie, powołując się na nieważność postępowania przed Sądem drugiej instancji z powodu niedopuszczenia do udziału w sprawie, a przez to pozbawienie możliwości obrony swych praw M. A. oraz S. A. będących współwłaścicielami nieruchomości, na której ma znajdować się objęta wnioskiem o nabycie przez zasiedzenie służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu część sieci energetycznej wraz z jednym z jej elementów podtrzymujących. Uzasadnieniem przyjęcia skargi do rozpoznania miało być także występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego sprowadzającego się do odpowiedzi na pytanie: „czy możliwe jest zasiedzenie służebności przesyłu (służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu), w sytuacji gdy przedsiębiorca przesyłowy legitymował się prawem wynikającym z decyzji administracyjnej wydanej na podstawie art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1990 r. - o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami i wywłaszczaniu nieruchomości”. Za przyjęciem skargi do rozpoznania miała ponadto przemawiać jej oczywista zasadność wynikająca z rażącego naruszenia części z powołanych w niej przepisów.

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może zostać osiągnięty jedynie przez powołanie i właściwe uzasadnienie istnienia wymienionych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania następuje na podstawie oceny, czy okoliczności powołane przez stronę odpowiadają przyczynom kasacyjnym wymienionym w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Skarżący nieskutecznie powołał się na przesłankę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c., którą Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹³ § 1 k.p.c. bierze pod

uwagę z urzędu. Wbrew pogładowi skarżącego, niewzięcie przez osobę zainteresowaną udziału w sprawie rozpoznawanej w postępowaniu nieprocesowym nie oznacza pozbawienia jej możliwości obrony swych praw i nie prowadzi do nieważności postępowania. Zagadnienie to zostało wyjaśnione w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 2010 r. (III CZP 112/09, OSNC 2010, nr 7-8, poz.98), której nadano moc zasady prawnej. Nie wystąpiły także żadne inne okoliczności, które uzasadniałyby stwierdzenie nieważności postępowania przed Sądem drugiej instancji.

Skarżący nie wykazał przesłanki przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. W przypadku powołania się na tę przesłankę konieczne jest precyzyjne sformułowanie określonego problemu prawnego o charakterze abstrakcyjnym, powołanie przepisów, które stanowiły źródło jego powstania, zaprezentowanie argumentacji przekonującej o istnieniu na jego tle rozbieżnych ocen prawnych, a także świadczącej o poważnych trudnościach w jego rozwiązaniu, ponadto wskazanie, dlaczego jest ono istotne (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 12 grudnia 2013 r., IV CSK 384/13, niepubl.).

Skarżący nie wskazał istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., ograniczając się do postawienia pytania stanowiącego wyraz jego wątpliwości co do trafności stanowiska Sądu drugiej instancji w przedstawionej w skardze kwestii i nie przedstawiając wymaganej argumentacji prawnej. Uczestnik pominął przy tym, że Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 13 czerwca 2013 r. (IV CSK 672/12, niepubl.) wypowiedział się już miarodajnie w tej materii w związku z uchyleniem poprzedniego postanowienia Sądu odwoławczego.

Niewykazana pozostała także przesłanka przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Skarżący nie uzasadnił twierdzenia o jej wystąpieniu stosowną argumentacją prawną, która zmierzałaby do wykazania kwalifikowanego, ewidentnego naruszenia powołanych w skardze przepisów prawa, możliwego do stwierdzenia bez merytorycznej analizy zaskarżonego postanowienia oraz podstaw skargi (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07 i z dnia

11 sierpnia 2011 r., IV CSK 163/11, niepubl.). Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania z powodu jej oczywistej zasadności, skarżący, pomijając całkowicie aspekt „oczywistości” zarzucanych naruszeń prawa, ograniczył się do powtórzenia części zarzutów skargi oraz fragmentów ich uzasadnienia. Uczestnik błędnie utożsamiał wymaganie uzasadnienia wniosku z wymaganiem przytoczenia i uzasadnienia podstaw skargi, choć jak to zostało już wielokrotnie w orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśnione, uzasadnienia te pełnią odmienną rolę i wymagają przedstawienia właściwej dla nich argumentacji prawnej, stanowiąc niezależne i samodzielne elementy skargi, które nie mogą być traktowane zamiennie (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 75).

Wobec niestwierdzenia okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi do rozpoznania Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.